

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

12 тиждень

(18 - 24.03.2024)

Дата випуску:
26.03.2024

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 12 тижень по Україні

- Інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із COVID-19, становить 426,6 на 100 000 населення, що на 11,7% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 2,1% більше аналогічного показника минулого тижня.
- За даними рутинного епідеміологічного нагляду в порівнянні з попереднім тижнем збільшилася на 1,6% кількість захворілих на ГРВІ серед дітей віком до 17 років, серед дорослих показник зріс на 2,7%.
- В 15 (60%) регіонах зафіксована циркуляція вірусів грипу, що свідчить про широке географічне поширення вірусів грипу в Україні; в системах рутинного та дозорного епідеміологічного нагляду частка позитивних результатів на віруси грипу типів А та В становить 28,2%.
- В системі дозорного епіднагляду зареєстрований 121 пацієнт, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку грипозного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник – 185,9 на 100 000 населення, що на 11,1% менше показника минулого тижня. У порівнянні з минулим тижнем кількість пацієнтів із ГПЗ серед дорослих зросла на 1,3%, навпаки серед дітей віком до 17 років зменшилася на 23,8%.
- Серед пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ), зареєстровано 165 пацієнтів, пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 3%.
- В системі дозорного епідеміологічного нагляду визначені віруси грипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси та SARS-CoV-2.
- На звітному тижні зареєстровано 28 летальних випадків від грипу та ГРВІ, із них 1 випадок стався унаслідок грипу та 27 випадків серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19.
- Протягом звітного тижня профілактичні щеплення проти грипу отримало 267 осіб, із них 168 осіб із груп медичного та епідемічного ризиків (табл. 1).

Резюме з початку сезону по Україні

- Протягом епідемічного сезону, з 02 жовтня 2023 року до 24 березня 2024 року, на ГРВІ перехворіло 3 894 723 особи (10,8% від населення країни), що на 28,7% більше аналогічного періоду сезону 2022-2023 років. З початку поточного епідемічного сезону серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ за результатами тестування встановлено 150 755 випадків захворювання на COVID-19 – 3,9% від загальної кількості зареєстрованих випадків ГРВІ (табл. 1).
- З початку поточного епідемічного сезону кількість померлих осіб від грипу та ГРВІ становить 940 випадків, із них 74 випадки унаслідок грипу та 866 випадків серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19.
- Станом на 24 березня за даними рутинного епідеміологічного нагляду серед позитивних результатів лабораторних досліджень домінують віруси SARS-CoV-2 в 93,1% випадках, в інших випадках визначені віруси грипу та респіраторної групи (парагрип, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, бокавіруси, метапневмовіруси).
- Станом на 24 березня проти грипу вакциновано 143 000 осіб, з них 90 923 – особи з групи медичного та епідемічного ризику, що становить 1,06% від загальної цільової групи.

Таблиця 1. Основні показники за 12 тиждень та з початку епідемічного сезону

№ п/п	Назва показника	Всього з початку сезону	За поточний тиждень	За минулий тиждень	Ріст/зниження
Інформація про захворюваність на ГРВІ					
1	Кількість випадків, інтенсивний показник	3 894 723 10 395,9	153 537 426,6	150 422 418,0	+2,1%
	із них дітей, інтенсивний показник	2 135 527 31 656,6	90 273 1 338,2	88 829 1 316,8	+1,6%
2	Госпіталізовано, із них дітей	116 930 32 088	4 311 2 389	4 198 2 377	+113 вип. +12 вип.
3	Кількість летальних випадків унаслідок грипу, із них дітей	74 2	1 0	3 0	-2 вип.
4	Кількість осіб, які вакциновані проти грипу, із них осіб груп ризику	143000 90923	267 168	999 650	-732 особи -482 особи
Інформація щодо проведених досліджень на визначення вірусів грипу методом ПЛР					
1	Кількість проведених досліджень в рутинній системі епіднагляду	11577	672	882	-210 досл.
1.1	із них із позитивним результатом, %	3160 27,3%	191 28,4%	226 25,6%	-35 досл.
2	Кількість проведених досліджень в дозорній системі епіднагляду	3521	125	120	+5 досл.
2.1	із них із позитивним результатом	659 45,2%	34 59,6%	45 37,5%	-11 досл.
Інформація про захворюваність на COVID-19					
1	Кількість підтверджених випадків COVID-19, із них дітей	150755 17 282	1 892 241	1 708 225	+10,8 % +7,1 %
2	Госпіталізовано, із них дітей	32 291 5 951	614 85	597 94	+17 вип. -9 вип.
3	Кількість летальних випадків із діагнозом COVID-19, із них дітей	866 4	27 0	24 0	-3 вип.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (11 тиждень 2024 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://erviss.org>) у Білорусі, Польщі та Словаччині зареєстрована середня інтенсивність епідемічного процесу. Молдова та Угорщина повідомили про низьку активність грипу.

Про широке географічне поширення вірусів грипу доповіли з Угорщині, з Молдови – про регіональне. В Словаччині зареєстровано локальне, а в Білорусі та Польщі – спорадичне поширення вірусів грипу.

На звітному тижні інформацію щодо реєстрації випадків захворюваності на грип не надала Румунія (рис. 1).

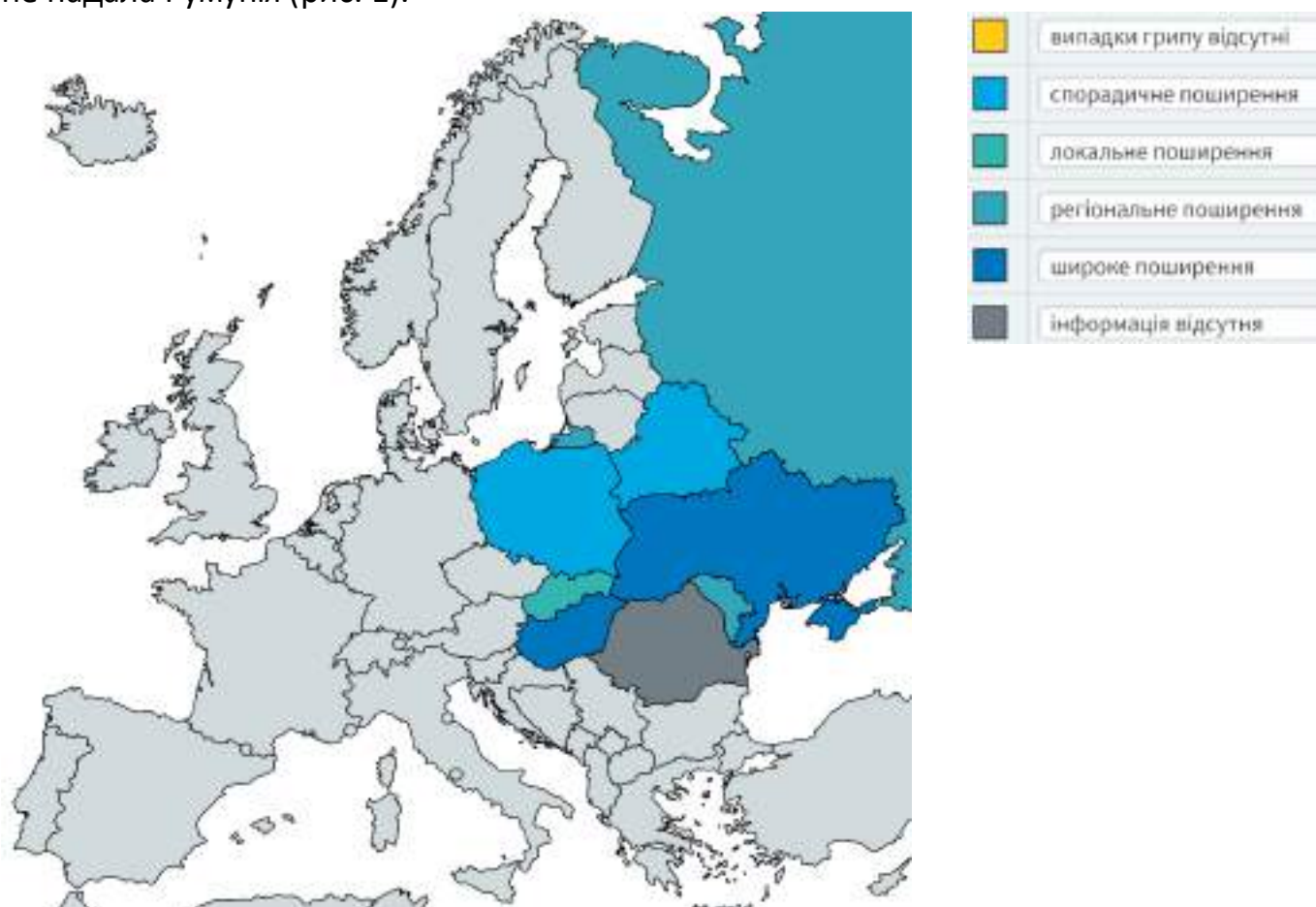
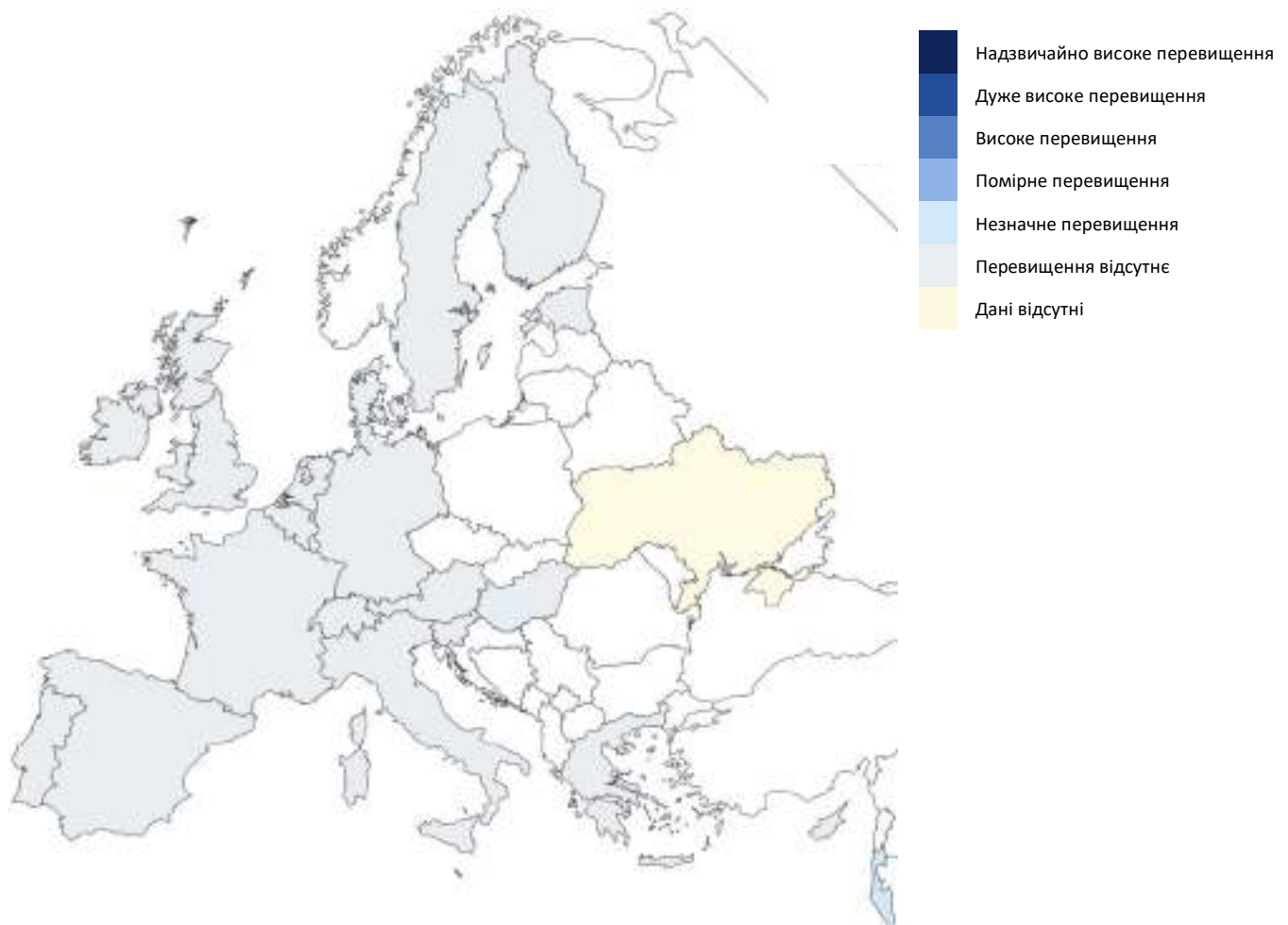

Рис. 1. Згідно даних щодо географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://erviss.org>) за 11 тиждень 2024 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За результатами звітів 25 країн Європи, що на 10 тижні 2024 року взяли участь у Європейському проєкті моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO) лише в Ізраїлі визначено низький рівень надлишкової смертності.

Після тривалого періоду підвищеної загальноєвропейської смертності через пандемію COVID-19 перевищення рівня смертності з усіх причин в країнах Європейського регіону знижується з грудня 2023 року (рис. 2). Треба врахувати, що результати аналізу можуть відрізнятися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, та затримки реєстрації випадків.

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи з щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають дані, 10 тиждень 2024 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

1. Гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ)

Дані рутинного епіднагляду за 12 тиждень 2024 року надані закладами охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховане на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіло 153 537 осіб, із них 90 273 – діти віком до 17 років. Серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ питома вага дітей становить 58,8%. Інтенсивний показник захворюваності² становить 426,6 на 100 000 населення, що на 11,7% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 2,1% більше аналогічного показника минулого тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності – стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами або регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу

² Інтенсивний показник захворюваності розрахований згідно кількості населення за даними Державної служби статистики України

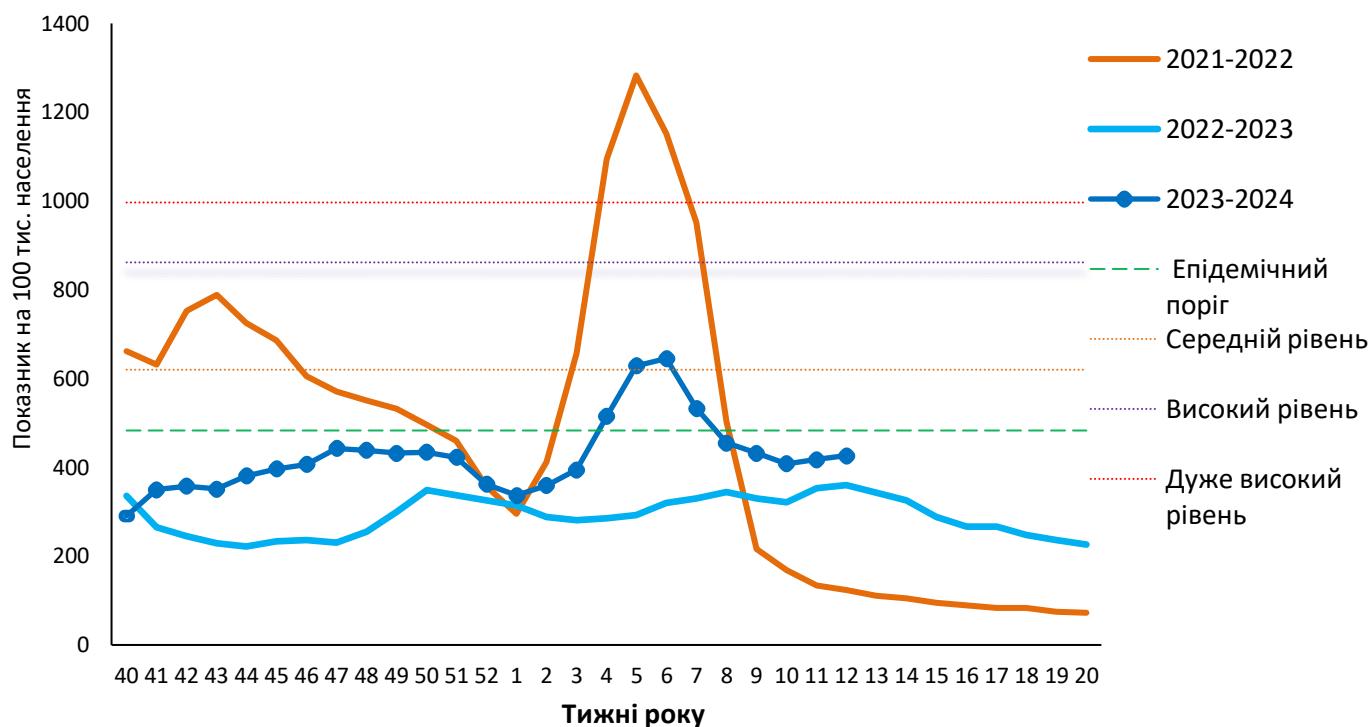

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порогу, 12 тиждень 2024 року

На рисунку 4 показаний розподіл регіонів України за рівнями епідемічної активності захворюваності на ГРВІ. Перевищення епідемічного порогу середнього рівня зареєстровано в Житомирській, Полтавській та Черкаській областях. В Івано-Франківській, Львівській, Рівненській, Тернопільській та Чернівецькій областях – низький рівень. В інших регіонах України ситуація стабільна, зберігається передепідемічний рівень.

Рис. 4. Розподіл регіонів України за рівнями епідемічної активності захворюваності на ГРВІ, 12 тиждень 2024 року

З 18 до 24 березня було госпіталізовано 4 311 осіб (2,8% від загальної кількості захворілих на ГРВІ), із них 2 389 – діти віком до 17 років, що становить 55,4% серед госпіталізованих.

На звітному тижні в системі рутинного епідеміологічного нагляду в місті Києві зареєстрований летальний випадок внаслідок грипу у особи віком 66 років, визначено фрагменти РНК вірусів грипу типу А не субтипований; профілактичне щеплення проти грипу у поточному сезоні відсутнє.

2. Гостра респіраторна хвороба COVID-19, спричинена коронавірусом SARS-CoV-2

Протягом звітної тижня за даними рутинного епідеміологічного нагляду серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ зареєстровано 1 892 пацієнта, які мали позитивний результат тесту на COVID-19. У структурі ГРВІ питома вага захворюваності на COVID-19 становить 1,2%. Від загальної кількості пацієнтів із COVID-19 госпіталізовано 614 (32,5%) осіб.

Найбільша кількість випадків COVID-19 на 100 000 населення зареєстрована в Хмельницькій, Чернігівській, Івано-Франківській, Дніпропетровській та Полтавській областях (рис. 5).

Рис. 5. Розподіл регіонів України за рівнем захворюваності на COVID-19, 12 тиждень 2024 року

Протягом звітного тижня серед дітей віком до 17 років зареєстрований 241 підтверджений випадок COVID-19, що на 7,1% більше минулого тижня. Медичну допомогу в умовах стаціонару отримали 85 дітей, що становить 13,8% від всіх госпіталізованих осіб із COVID-19, із них 1 дитина віком до 4 років отримала медичну допомогу у відділенні реанімації та інтенсивної терапії.

За даними рутинного епідеміологічного нагляду протягом звітної тижня було зареєстровано 27 летальних випадків серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19. Всі померлі не мали профілактичних щеплень проти COVID-19 протягом останніх 12 місяців.

3. Лабораторні дослідження в системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ

За результатами лабораторного дослідження зразків матеріалів від 3 240 пацієнтів із закладів охорони здоров'я в 350 (10,8%) випадках визначено віруси респіраторної групи інфекцій (табл. 2). Із всіх позитивних знахідок віруси SARS-CoV-2 визначені в 313 (89,4%) випадках.

В 12 областях України та місті Києві серед 672 пацієнтів із підозрою на грип в 191 (28,4%) зразку матеріалів визначені фрагменти РНК вірусів грипу типу А не субтипований, А(Н1)рdm09 та В.

Таблиця 2. Результати досліджень зразків матеріалів від пацієнтів закладів охорони здоров'я України за 12 тиждень 2024 року

Показники	Звітний тиждень	Всього від початку сезону
Кількість обстежених осіб на грип	672	11 577
Кількість позитивних результатів, (%)	191 28,4%	3 160 27,3%
А не субтипований	86	2 226
А(Н1)рdm09	8	508
А(Н3)	0	6
В	97	420
Кількість обстежених осіб на ГРВІ	3 240	72 549
Кількість позитивних результатів, (%)	350 10,8%	13 606 18,8%
Парагрип	3	59
Аденовіруси	3	222
RS-віруси	10	422
Риновіруси	13	162
Бокавіруси	3	26
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	3
Метапневмовіруси	5	52
SARS-CoV-2	313	12 660

4. Вакцинація проти грипу

За 12 тиждень 2024 року проти грипу вакциновано 267 осіб, зокрема 168 із них - особи з груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 6).

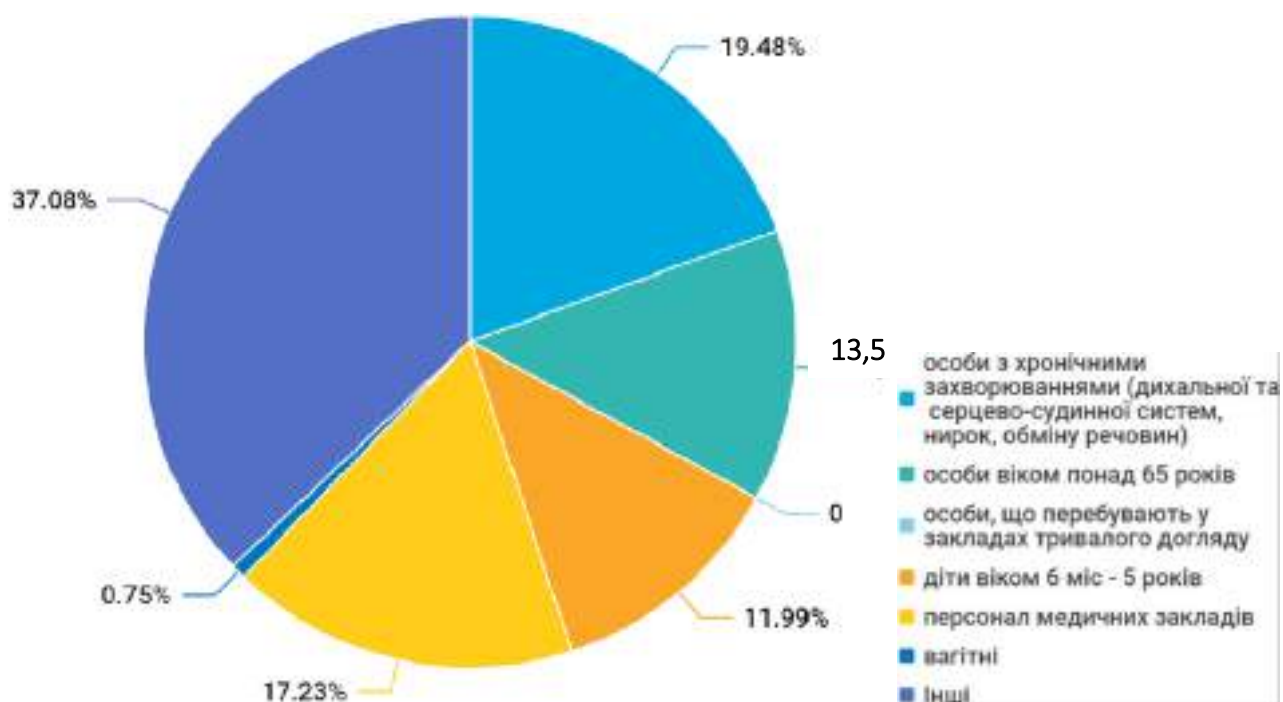

Рис. 6. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, 12 тиждень 2024 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

1. Дозорний епіднагляд за грипозподібними захворюваннями

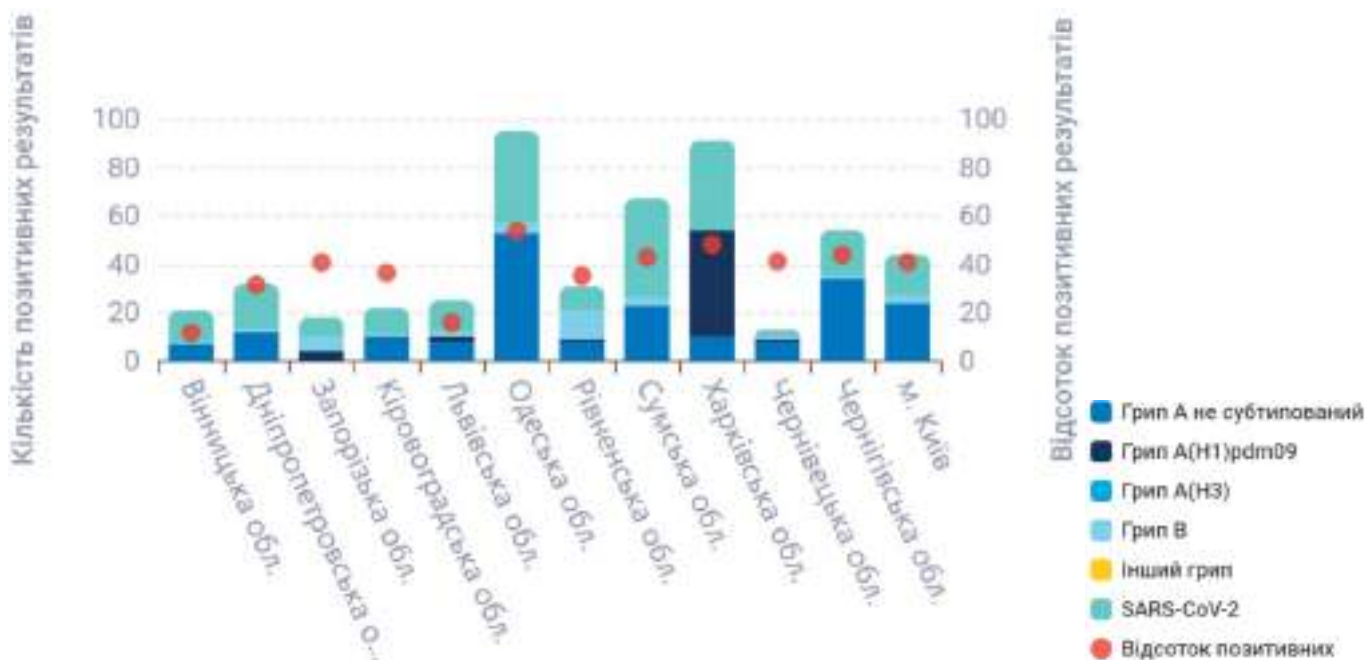
Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюється у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ – Київ, Суми та Чернігів, схід – Дніпро та Харків, південь – Запоріжжя та Одеса, захід – Львів, Рівне та Чернівці, центр – Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 12 тижня 2024 року зареєстрований 121 пацієнт, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Показник захворюваності серед дорослого населення становить 147,7 на 100 000 населення, що на 1,3% більше показника минулого тижня. Навпаки серед дітей віком до 17 років показник захворюваності зменшився проти минулого тижня на 23,8% і становить 330,4 на 100 000 населення.

З-поміж 121 пацієнта із ГПЗ у 64 (52,9%) осіб було відібрано зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 63 зразків матеріалів у 24 (38,1%) випадках отримано позитивні результати, із них в 11 (45,8% від числа позитивних знахідок) випадках отримано позитивні результати на визначення вірусів грипу. В 2 зразках матеріалів від пацієнтів із ГПЗ визначені фрагменти РНК вірусів грипу типу А(Н1)рdm09 в Харківській області. В Вінницькій, Дніпропетровській, Одеській областях та в місті Київ по одному випадку визначено фрагменти РНК вірусів грипу типу А не субтиповані. Крім того, в Вінницькій, Запорізькій, Кіровоградській, Одеській областях та в місті Київ по одному випадку визначені фрагменти РНК вірусів грипу типу В. (табл. 3).

З початку епідемічного сезону від 4 131 пацієнта із ГПЗ лабораторно досліджено 1 865 (45,2%) зразків матеріалів, отримані позитивні результати у 723 випадках – 38,8% (рис. 7).

Рис. 7. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024 (станом на 12 тиждень 2024 року)

2. Дозорний епідгляд за тяжкою гострою респіраторною інфекцією

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 165 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 94 (57%) – діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 3%.

З-поміж 165 випадків ТГРІ у 69 (41,8%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 62 зразків матеріалів у 33 (53,2%) випадках отримано позитивні результати, із них в 23 (69,7%) випадках визначені віруси грипу. При дослідженні зразків матеріалів від пацієнтів із ТГРІ в Запорізькій (2) та Харківській (4) областях визначено фрагменти РНК вірусів грипу типу А(Н1)рdm09; в Вінницькій (3), Рівненській (1) та Сумській (2) областях - віруси грипу типу А не субтиповані. В 3 областях визначені фрагменти РНК вірусів типу В: у Кіровоградській (4), Сумській (2) та місті Києві (5) (табл. 3).

З початку епідемічного сезону з-поміж 4 055 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ, лабораторно досліджено 1 656 (40,8%) зразків матеріалів. Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 735 (44,4%) випадках (рис. 8).

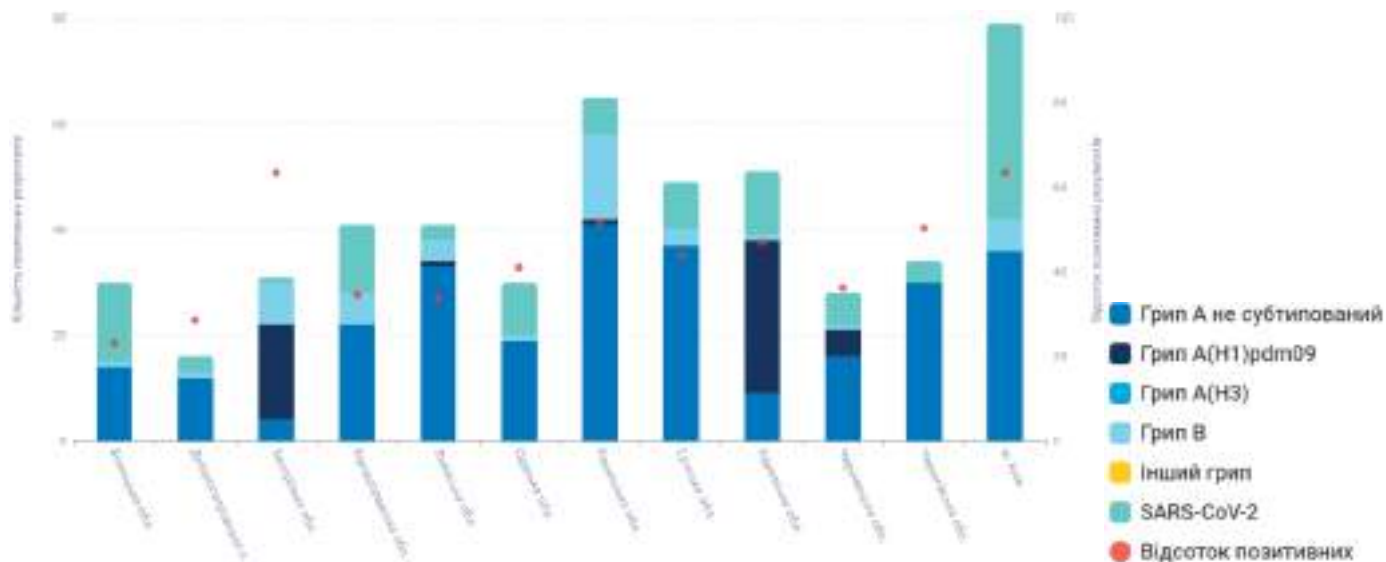

Рис. 8. Результати обстеження осіб із ТГРІ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024 (станом на 12 тиждень 2024 року)

Таблиця 3. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 12 тиждень 2024 року

Показники	Звітний тиждень		Всього за звітний тиждень	Сезон 2023/2024		Всього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалу	63	62	125	1865	1656	3521
Кількість позитивних зразків, абс.знач. (%)	24 38,1%	33 53,2%	57 45,6%	723 38,8%	735 44,4%	1458 41,4%
Кількість вірусів грипу, % від числа позитивних	11 45,8%	23 69,7%	34 59,6%	284 39,3%	375 51%	659 45,2%
А, всього	6	12	18	249	327	576
А не субтиповані	4	6	10	197	273	470
А(Н1)рdm09	2	6	8	52	54	106
А(Н3)	0	0	0	0	0	0
В	5	11	16	35	48	83
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, % від числа позитивних	13 54,2%	10 30,3%	23 40,4%	439 60,7%	360 49%	799 54,8%
Парагрип	0	0	0	34	21	55
Аденовіруси	1	2	3	65	76	141
RS-віруси	1	2	3	40	95	135
Риновіруси	3	5	8	43	29	72
Бокавіруси	0	0	0	6	5	11
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	2	0	2
Метапневмовіруси	3	0	3	20	14	34
SARS-CoV-2	5	1	6	229	120	349